

Halina Buk

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Gracjan Chrobak

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu

KIERUNKI MIĘDZYNARODOWEJ STANDARYZACJI RACHUNKOWOŚCI MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW

Wprowadzenie

W Polsce od wielu lat w środowisku teoretyków i praktyków gospodarczych toczy się dyskusja nad zmniejszeniem małym i średnim przedsiębiorstwom uciążliwości związanych z prowadzeniem ksiąg rachunkowych i sporządzaniem sprawozdań finansowych. Niestety ani w Polsce, ani w Unii Europejskiej do końca 2012 r. nie było determinacji dla realizacji tego postulatu. Faktem jest, że dopiero w skali międzynarodowej uczyniono odpowiedni krok, po czym Unia Europejska również się zaktywizowała.

Celem artykułu jest prezentacja i ocena aktualnych kierunków działań w zakresie rachunkowości małych i średnich przedsiębiorstw. Przedmiotem badań są działania podjęte przez: Radę ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Unię Europejską oraz Polskę.

W większości krajów na świecie rachunkowość jest regulowana przez odpowiednie organy ustawodawcze czy rządowe, bądź przynajmniej stosowane przez jednostki standardy rachunkowości są akceptowane przez te organy. Zwłaszcza, że w biznesie funkcjonują bardzo różniące się co do wielkości podmioty gospodarcze, niezasadnym jest obarczanie każdego z nich takimi samymi obowiązkami w zakresie rachunkowości, zwłaszcza że tych obowiązków jest stosunkowo dużo. Zmniejszenie nadmiernych uciążliwości w tym obszarze może dotyczyć aż ponad 90% ogółu podmiotów gospodarczych. Mimo tak dużej liczebności tzw. małego biznesu, to nie informacja finansowa dotycząca MŚP jest przedmiotem najszerszego zainteresowania. Nie bez znaczenia jest także znaczne obniżenie kosztów generowania informacji ekonomicznej.

1. Rada ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości jako pionier w zmniejszeniu obowiązków małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie rachunkowości

Po pięcioletnich przygotowaniach oraz licznych konsultacjach w środowiskach księgowych i biegłych rewidentów, Rada ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (ang. *International Accounting Standards Board – IASB*), a więc powszechnie uznawana w świecie prywatna instytucja tworząca standardy rachunkowości i standardy sprawozdawczości finansowej, ogłosiła 9 lipca 2009 r. Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Jednostek (dalej: IFRS for SMEs)¹. Po raz pierwszy na świecie małe i średnie jednostki zaczęły mieć jednolity i łatwiejszy w stosowaniu zbiór norm rachunkowości. Standard ten, jak każdy inny, nie ma mocy prawnej w krajach Unii Europejskiej dopóty, dopóki nie będzie przyjęty formalnie przez Komisję Europejską.

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Jednostek tym wyróżnia się od wszystkich innych opracowanych przez IASB standardów, że jest samoistnym niezależnym od innych standardem, a więc określającym wszystkie istotne zasady ujęcia i wyceny oraz ujawniania informacji w sprawozdaniach finansowych tego rodzaju jednostek. Stanowi uproszczoną wersję łącznie wszystkich MSSF/MSR².

Opublikowany standard jest adresowany przede wszystkim do małych i średnich przedsiębiorstw, ale także do jednostek sektora prywatnego niezorientowanych na zysk, takich jak fundacje nieprowadzące działalności gospodarczej, organizacje pozarządowe, jednostki użyteczności publicznej itp.

Należy zaznaczyć, że w Polsce jednostki niebędące spółkami handlowymi i nieprowadzące działalności gospodarczej mają w zasadzie tylko ułatwienie w zakresie informacji ujawnianych w rocznym sprawozdaniu finansowym³, natomiast poza tym muszą stosować w pełni Ustawę o rachunkowości⁴.

¹ IFRS for SMEs. The International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities. IASB, London 2009, www.iasb.org.

² Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej i Międzynarodowe Standardy Rachunkowości są opublikowane w wersji polskiej w: Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej MSSF. Część A i część B. Przekład polski: Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2011.

³ Por. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej. Dz. U. z 2001 r., Nr 137, poz. 1539 ze zm.

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 330.

W IFRS for SMEs pominięto wiele tematów nieistotnych dla małych i średnich przedsiębiorstw, takich jak:

- zysk przypadający na jedną akcję,
- śródroczna sprawozdawczość finansowa,
- segmenty operacyjne,
- aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży⁵.

Małe i średnie jednostki mogą stosować wiele uproszczeń w zakresie ujmowania i wyceny, m.in.:

- instrumentów finansowych,
- wartości niematerialnych,
- aktywów biologicznych,
- płatności w formie akcji własnych.

Ułatwieniem jest także wyeliminowanie wielu skomplikowanych opcji wyboru wyceny aktywów i pasywów.

Różne grupy użytkowników sprawozdań finansowych bardzo pozytywnie przyjęły harmonizację rachunkowości dla małych i średnich przedsiębiorstw. Niemniej jednak niektóre środowiska zawodowe, zwłaszcza europejskie, dostrzegają potrzebę w ogóle wyłączenia mikrojednostek ze stosowania MSSF, czego IFRS for SMEs w obecnej formule nie dopuszcza⁶.

2. Nowe rozwiązania w zakresie wymogów rachunkowości i sprawozdawczości finansowej małych i średnich przedsiębiorstw przyjęte przez Unię Europejską

Zważywszy na to, że w Unii Europejskiej funkcjonuje ponad 4 mln małych i średnich przedsiębiorstw oraz że widoczne jest wyraźne osłabienie gospodarcze, należy pozytywnie przyjąć aktywniejsze włączenie się Unii w proces weryfikacji standardów rachunkowości dla tej kategorii jednostek. Do porządku prawnego weszła nowa Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów rachunkowości dotyczących małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności mikroprzedsiębiorstw⁷. Państwa człon-

⁵ W.A. Nowak: Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Jednostek – uchwalony. „Rachunkowość” 2009, nr 9.

⁶ M. Kędzior: Ocena MSSF dla MŚP przez europejskich księgowych i audytorów. „Rachunkowość” 2011, nr 9.

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 182/19 z dnia 29.6.2013.

kowskie mają wprowadzić w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania tej Dyrektywy do dnia 20 lipca 2015 r., by miały zastosowanie do sprawozdań finansowych za lata obrotowe rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2016 r. lub w trakcie roku kalendarzowego 2016.

Głównym celem wymienionej Dyrektywy jest zmniejszenie obciążeń administracyjnych i poprawa otoczenia biznesowego, zwłaszcza dla MŚP, a także propagowanie umiędzynarodowienia MŚP. Należy podkreślić, że jej zakresem są objęte spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a także spółki osobowe, których wspólnicy ponoszą ograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki osobowej. Na gruncie polskiego prawa będą to więc spółki jawne, spółki komandytowe, spółki komandytowo-akcyjne. Dyrektywa ma zapewnić duży stopień harmonizacji wymogów dla małych jednostek w całej Unii oraz uniknięcie nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych. Szczególnej ochronie przed nadmierną administracją mają podlegać mikroprzedsiębiorstwa. W tej dyrektywie uwzględniono Program Komisji Europejskiej pt. Small Business Act dla Europy przyjęty w 2008 r. i zmieniony w 2011 r., w którym jest zawarta przewodnia zasada: „Najpierw myśl na małą skalę”. Program ma na celu poprawę ogólnego podejścia do przedsiębiorczości, zwłaszcza w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw, które w Unii odgrywają kluczową rolę.

Dyrektywa definiuje kategorie mikrojednostek, małych, średnich i dużych jednostek, co ma znaczenie dla wymogów sprawozdawczości jednostkowej. Definiuje także małe, średnie i duże grupy jednostek, co z kolei ma znaczenie dla obowiązków sprawozdawczości skonsolidowanej. W tab. 1 zestawiono graniczne limity trzech kryteriów – wielkości ekonomicznych, przyjmowanych dla kwalifikacji jednostek i grup jednostek. Spełnienie co najmniej dwóch z trzech podanych kryteriów na dzień bilansowy uprawnia do uznania odpowiedniego typu jednostki czy grupy jednostek. Jeżeli chodzi o grupę jednostek, to bierze się pod uwagę grupy, w skład których wchodzi jednostki dominujące i zależne, mające być objęte konsolidacją i – w ujęciu skonsolidowanym – na dzień bilansowy jednostki dominującej nieprzekraczające limitów w przypadku co najmniej dwóch z trzech kryteriów.

Państwa członkowskie mogą określić progi przekraczające przewidziane w Dyrektywie, niemniej jednak nie mogą przekraczać 6 mln EUR dla sumy bilansowej i 12 mln EUR w odniesieniu do przychodów netto ze sprzedaży.

Tabela 1

Kryteria klasyfikacji jednostek i grup jednostek

Kategoria jednostki/ grupy jednostek	Kryterium klasyfikacji		
	Suma bilansowa	Przychody netto ze sprzedaży	Średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym
Mikrojednostka	≤ 350 000 EUR	≤ 700 000 EUR	≤ 10 osób
Mała jednostka	≤ 4 000 000 EUR	≤ 8 000 000 EUR	≤ 50 osób
Średnia jednostka	≤ 20 000 000 EUR	≤ 40 000 000 EUR	≤ 250 osób
Duża jednostka	20 000 000 EUR >	40 000 000 EUR >	250 osób >
Mała grupa	≤ 4 000 000 EUR	≤ 8 000 000 EUR	≤ 50 osób
Średnia grupa	≤ 20 000 000 EUR	≤ 40 000 000 EUR	≤ 250 osób
Duża grupa	20 000 000 EUR >	40 000 000 EUR >	250 osób >

Źródło: Na podstawie: art. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 182/19 z dnia 29.6.2013.

W porównaniu do obecnie obowiązujących polskich przepisów, powyższe regulacje są nieco bardziej korzystne dla przedsiębiorstw. Ustawa o rachunkowości dopuszcza pewne uproszczenia w zasadach rachunkowości tylko w dwóch sytuacjach:

- dla jednostek, które nie mają obowiązku poddawać sprawozdania finansowego badaniu przez biegłego rewidenta oraz
- w przypadku spełnienia wymogów dla sporządzenia uproszczonego sprawozdania finansowego. Tutaj jednakże limit sumy bilansowej i przychodów ze sprzedaży netto wynosi zaledwie 50% limitu kryteriów dla małej jednostki według nowej Dyrektywy.

Należy podkreślić, że nowa Dyrektywa, podobnie jak i dyrektywy funkcjonujące w uprzednich latach, wskazuje państwom członkowskim główne formalne i merytoryczne kierunki stanowienia krajowego prawa rachunkowości, pozostawiając jednak dużą swobodę dla wewnętrznych krajowych regulacji. Zgodnie z art. 36 Dyrektywy, państwa członkowskie mogą zwolnić mikrojednostki z następujących wymogów:

- a) obowiązku przedstawiania w bilansie „rozliczeń międzyokresowych czynnych” oraz „rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów”;
- b) obowiązku sporządzania informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego, pod warunkiem że informacje wymagane zostaną ujawnione w przypisie do bilansu;
- c) obowiązku sporządzania sprawozdania z działalności, pod warunkiem że informacje wymagane zostaną ujawnione w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego lub w przypisie do bilansu.

Jeżeli chodzi o ogłaszanie rocznych sprawozdań finansowych, to można zwolnić z tego obowiązku mikrojednostki, pod warunkiem że informacje bilansowe zawarte w tych sprawozdaniach będą należycie przedkładane zgodnie z przepisami prawa krajowego co najmniej jednemu właściwemu organowi wyznaczonemu przez dane państwo członkowskie (może to być rejestr centralny, rejestr handlowy lub rejestr spółek). To samo uproszczenie dotyczy małych jednostek. Jeżeli zaś chodzi o średnie jednostki to uproszczenie to ograniczono do skróconego bilansu oraz do skróconej informacji dodatkowej. W tym przedmiocie, obecne polskie przepisy są już liberalniejsze niż przewiduje Dyrektywa.

Państwa członkowskie mogą zezwolić mikrojednostkom, małym i średnim jednostkom na:

- a) sporządzenie skróconego bilansu,
- b) sporządzenie skróconego rachunku zysków i strat.

O charakterze stanowiącym jest regulacja dotycząca badania sprawozdania finansowego, która może okazać się bardzo korzystna finansowo dla podmiotów gospodarczych w Polsce. Mianowicie, zgodnie z art. 34 Dyrektywy, państwa członkowskie zapewniają, by sprawozdania finansowe jednostek interesu publicznego⁸ oraz średnich i dużych jednostek były badane przez co najmniej jednego biegłego rewidenta lub co najmniej jedną firmę audytorską. Należy zaznaczyć, że jednostki interesu publicznego traktuje się zawsze jak jednostki duże, co oznacza, że nie mogą one korzystać z żadnych uproszczeń czy zwolnień w stosowaniu zasad rachunkowości. Nadto, jednostki interesu publicznego, których walory finansowe są notowane na rynku regulowanym jakiegokolwiek państwa członkowskiego, do sprawozdania z działalności dołączają oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego. W porównaniu do obecnie obowiązujących w Polsce przepisów, zapisy Dyrektywy określają kilkakrotnie większe wartości sumy bilansowej⁹ czy przychodów ze sprzedaży netto¹⁰, po przekroczeniu których powstanie obowiązek badania sprawozdania finansowego.

⁸ Jednostką interesu publicznego są jednostki objęte zakresem zastosowania Dyrektywy, które:

- a) są regulowane prawem państwa członkowskiego i których zbywalne papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym któregośkolwiek państwa członkowskiego,
- b) są instytucjami kredytowymi,
- c) są zakładami ubezpieczeń,
- d) są wyznaczone przez państwa członkowskie jako jednostki interesu publicznego, na przykład jednostki o istotnym znaczeniu publicznym ze względu na charakter prowadzonej przez nie działalności.

⁹ Dla jednostki średniej jest to wartość 20 mln EUR, podczas gdy według Ustawy o rachunkowości progiem jest 2,5 mln EUR.

¹⁰ Dla jednostki średniej jest to wartość 40 mln EUR, podczas gdy według Ustawy o rachunkowości progiem jest 5 mln EUR.

Istnieje też regulacja stanowiąca dla jednostek małych (co dotyczy także mikrojednostek) w przedmiocie treści informacji dodatkowej. Zgodnie z art. 16, ust. 3 Dyrektywy, państwa członkowskie nie wymagają ujawniania przez te kategorie jednostek informacji bardziej szczegółowych niż te, które są wymagane lub dozwolone Dyrektywą. W porównaniu do aktualnych polskich przepisów jest to korzystniejsze rozwiązanie. Według Dyrektywy przedmiotem ujawnienia przez małe jednostki mają być tylko następujące informacje:

- a) przyjęte zasady polityki rachunkowości,
- b) zmiany w kapitale z aktualizacji wyceny w przypadku, gdy aktywa trwałe są wyceniane według wartości zaktualizowanej,
- c) założenia i zmiany wartości instrumentów finansowych lub składników aktywów niebędących instrumentami finansowymi, a wycenianymi według wartości godziwej,
- d) całkowita kwota wszelkich zobowiązań finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie,
- e) kwota zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków oraz wszelkich kwot spłaconych, odpisanych lub umorzonych, a także zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju,
- f) kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o wyjątkowej wielkości lub nadzwyczajnym charakterze,
- g) kwota zobowiązań finansowych jednostki, które staną się wymagalne po upływie ponad pięciu lat oraz wszystkie wierzytelności jednostki zabezpieczone rzeczowo przez jednostkę,
- h) średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym.

W nowej Dyrektywie znajduje się też pewne ograniczenie. Zgodnie z art. 36, ust. 3 Dyrektywy państwa członkowskie nie zezwalają mikrojednostkom na stosowanie kategorii wartości godziwej ani skorygowanej ceny nabycia do wyceny aktywów i pasywów. Według obowiązujących polskich przepisów takiego ograniczenia nie ma.

3. Planowane zmiany w Ustawie o rachunkowości

Ministerstwo Finansów przygotowało projekt zmian Ustawy o rachunkowości już w lipcu 2013 r. i rozpoczęło stosowną procedurę legislacyjną. Zmiany te mają być zbieżne z nową Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady. Szacuje się, że dzięki nowelizacji małe przedsiębiorstwa stosujące Ustawę o rachunkowości zaoszczędzą 17 mln PLN w skali roku.

Nowela Ustawy o rachunkowości definiuje „jednostkę mikro” dla następujących podmiotów:

1. Spółek handlowych, spółek cywilnych oraz innych osób prawnych (z wyłączeniem jednostek sektora finansów publicznych), a także oddziałów przedsiębiorców zagranicznych, które w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, nie przekroczyły co najmniej dwóch z kryteriów, jakie wyznacza Dyrektywa UE dla mikrojednostek.
2. Stowarzyszeń, związków zawodowych, organizacji pracodawców, izb gospodarczych, fundacji, organizacji dobroczynności i opieki społecznej, przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych – jeżeli nie prowadzą działalności gospodarczej.
3. Osób fizycznych, w tym osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych, spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły równowartość w walucie polskiej nie więcej niż 2 mln EUR.

Wyżej wymienione podmioty będą mogły stosować wiele uproszczeń w rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, a także będą zwolnione z pewnych rygorów formalnych. W załączniku do projektu zmiany Ustawy o rachunkowości określono bardzo syntetyczną zawartość informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym sporządzonym przez jednostkę mikro. Wymagane pozycje bilansowe zestawiono w tab. 2.

Tabela 2

Pozycje bilansowe wykazywane przez jednostkę mikro

AKTYWA	PASYWA
A. Aktywa trwałe	A. Kapitał (fundusz) własny
B. Aktywa obrotowe	B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania
C. Rozliczenia międzyokresowe	C. Rozliczenia międzyokresowe
Razem aktywa	Razem pasywa

Z powyższego wynika, że polski ustawodawca nie zrezygnował z możliwości zaniechania prezentacji w bilansie rozliczeń międzyokresowych. Warto zaznaczyć, że twórcy MSSF/MSR nie narzucają takiego obowiązku żadnej jednostce, niezależnie od jej wielkości.

Pozytywnym jest fakt, że jednostki mikro będą mogły nie sporządzać informacji dodatkowej, o ile jednostka przedstawi określone informacje uzupełniające do bilansu. Zakres tych informacji przyjęto według wskazówek Dyrektywy.

Prezentacja rachunku zysków i strat także jest uproszczona i zawiera w zasadzie główne strumienie wynikowe (por. tab. 3).

Tabela 3

Pozycje rachunku zysków i strat jednostki mikro

Rachunek zysków i strat	
A.	Przychody działalności operacyjnej
B.	Koszty działalności operacyjnej
	I. Amortyzacja
	II. Zużycie materiałów i energii
	III. Wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
	IV. Podatki i opłaty
	V. Pozostałe
C.	Wynik na pozostałej działalności operacyjnej, w tym:
	I. Aktualizacja wartości aktywów
D.	Wynik na działalności operacyjnej (A-B±C)
E.	Wynik operacji finansowych, w tym:
	I. Aktualizacja wartości aktywów
F.	Wynik operacji nadzwyczajnych
G.	Podatek dochodowy i inne obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)
H.	Zysk/strata netto (D±E±F-G)

Jednostki mikro będą sporządzały rachunek zysków i strat tylko w wersji porównawczej.

Nowelizacja Ustawy o rachunkowości sprawi, że stracą rację bytu rozporządzenia Ministra Finansów traktujące o szczególnych zasadach rachunkowości dla niektórych jednostek.

Podsumowanie

W ostatnich kilku latach w skali międzynarodowej dokonano istotne zmiany w uproszczeniu zasad rachunkowości dla małych i średnich przedsiębiorstw. Przesłankami tych zmian jest rosnące znaczenie tej grupy podmiotów w rozwoju gospodarczym wielu krajów, ale także kryterium ekonomiczności pozyskiwania informacji finansowych z punktu widzenia ich użyteczności dla wielu interesariuszy.

Wydaje się, że Unia Europejska wyznaczyła zbyt odległą datę krajom członkowskim dla wdrożenia nowej dyrektywy dotyczącej sprawozdawczości finansowej, która ma obowiązywać do sporządzenia sprawozdań za 2016 r. Na tym tle, podjęte przez Polskę aktywne działania legislacyjne w zakresie zmiany Ustawy o rachunkowości należy przyjąć pozytywnie. Jest szansa, że korzystne rozwiązania dla małych i średnich przedsiębiorstw będą mogły wejść w życie najpóźniej w 2015 r., a być może, że wcześniej.

Literatura

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 182/19 z dnia 29.6.2013.
- IFRS for SMEs. The International Financial Reporting Standard for Small and Medium-sized Entities. IASB, London 2009, www.iasb.org.
- Kędzior M.: Ocena MSSF dla MŚP przez europejskich księgowych i audytorów. „Rachunkowość” 2011, nr 9.
- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej MSSF. Część A. Część B. Przekład polski: Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2011.
- Nowak W.A.: Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej dla Małych i Średnich Jednostek – uchwalony. „Rachunkowość” 2009, nr 9.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej. Dz. U. z 2001 r., Nr 137, poz. 1539 ze zm.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223.

TOWARDS INTERNATIONAL HARMONIZATION IN ACCOUNTING FOR SMALL AND MEDIUM ENTITIES

Summary

In the past few years significant changes on a global scale have been made to simplify accounting rules for small and medium-sized enterprises. The reasons underlying these changes is the growing importance of this group of entities for the economic development of many countries, but also the cost-effectiveness criterion for obtaining financial information from the point of view of their usefulness to many stakeholders.

It seems that European Union settled too distant date to its member states for the implementation of the new directive on financial reporting, which is to be applied for the preparation of financial statements for 2016. From this perspective legislation activities for changing the Accounting Act taken by Poland should be welcomed. There is a chance that preferred solutions for small and medium-sized enterprises will be able to come into force no later than 2015, and maybe even earlier.